

LIÊN NGÀNH ĐIỆN - ĐIỆN TỬ - TỰ ĐỘNG HÓA

Thiết kế hệ thống rửa tay khử khuẩn tự động kết hợp kiểm soát giãn cách sử dụng trí tuệ nhân tạo	5	Nguyễn Quang Biên Đỗ Hoàng Khôi Nguyên Nguyễn Tuấn Nguyễn Trọng Các Trương Cao Dũng
Nghiên cứu cảm biến vị trí rôto trong máy điện từ kháng	12	Phạm Công Tảo Phạm Thị Hoan
Nghiên cứu thiết kế thiết bị lọc không khí sử dụng công nghệ ion âm	17	Nguyễn Trọng Các Nguyễn Chí Thành Ngô Phương Thủy Bùi Đăng Thành
Ứng dụng Detectron2 phân loại quả cà chua	24	Hoàng Thị An Phạm Văn Kiên

LIÊN NGÀNH CƠ KHÍ - ĐỘNG LỰC

Phân tích, so sánh ô tô pin nhiên liệu và ô tô điện	31	Vũ Hoa Kỳ Trần Hải Đăng Nguyễn Long Lâm Dương Thị Hà
Nghiên cứu phương pháp Polynomial Chaos Creux, áp dụng cho hệ thống treo trên ô tô	38	Đào Đức Thụ Nguyễn Đình Cương Phạm Văn Trọng
Nghiên cứu xác định các hệ số lực khí động của xe du lịch	45	Đỗ Tiến Quyết

NGÀNH TOÁN HỌC

Hiệu chỉnh nguyên lý cực đại Pontryagin trong bài toán điều khiển tối ưu	49	Nguyễn Thị Huệ Lưu Trọng Đại
--	----	---------------------------------

NGÀNH KINH TẾ

Ứng dụng mô hình “kim tự tháp” của Carroll Archie đánh giá mức độ quan tâm của các bên liên quan đến trách nhiệm xã hội của Trường Đại học Sao Đỏ	56	Vũ Thị Hường Nguyễn Thị Thủy Nguyễn Thị Huế Nguyễn Thị Thu Trang
---	----	---

NGÀNH KINH TẾ

Cơ hội và thách thức trong đào tạo nguồn nhân lực ngành Logistics	64	Nguyễn Thị Thủy Nguyễn Thị Huế
---	----	-----------------------------------

LIÊN NGÀNH HÓA HỌC - CÔNG NGHỆ THỰC PHẨM

Ảnh hưởng của hạt nano vàng lên tính chất của vật liệu $Zn_2SnO_4:Eu_3^+$	72	Nguyễn Ngọc Tú Nguyễn Duy Thiện
---	----	------------------------------------

NGÀNH GIÁO DỤC HỌC

Giải pháp nâng cao hiệu quả hoạt động trải nghiệm thực tế cho sinh viên chuyên ngành Hướng dẫn du lịch, Trường Đại học Sao Đỏ	77	Nguyễn Thị Hương Huyền Nguyễn Thị Sao
Nâng cao chất lượng dạy và học tiếng Anh chuyên ngành tại Trường Đại học Sao Đỏ	86	Nguyễn Thị Thảo Trần Thị Mai Hương

LIÊN NGÀNH TRIẾT HỌC - XÃ HỘI HỌC - CHÍNH TRỊ HỌC

Giảng dạy các học phần lý luận chính trị ở Trường Đại học Sao Đỏ hiện nay trong điều kiện tác động của cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0	92	Nguyễn Thị Hiền
Giải quyết việc làm cho lao động nông thôn ở tỉnh Hải Dương hiện nay	101	Vũ Văn Đông
Giáo dục đạo đức mới trong việc phát triển nhân cách cho thanh niên tỉnh Hải Dương trong bối cảnh mới hiện nay	110	Đỗ Thị Thùy Phạm Thị Mai
Giá trị và ý nghĩa thời đại tư tưởng nhân văn Việt Nam thế kỷ XVIII	120	Phạm Văn Dự Trần Thị Hồng Nhung Vũ Văn Chương

TITLE FOR ELECTRICITY - ELECTRONICS - AUTOMATION

Design of an automatically sterilized-hand washing system combined with social distancing control using artificial intelligence	5	Nguyen Quang Bien
Do Hoang Khoi Nguyen
Nguyen Tuan
Nguyen Trong Cac
Truong Cao Dung
Research on position sensor rotor in switched reluctance machines	12	Pham Cong Tao
Pham Thi Hoan
Research and design of air purification device using negative Ion technology	17	Nguyen Trong Cac
Nguyen Chi Thanh
Ngo Phuong Thuy
Bui Dang Thanh
Application Detectron2 classifies tomatoes	24	Hoang Thi An
Pham Van Kien

TITLE FOR MECHANICAL AND DRIVING POWER ENGINEERING

Analysing and comparing fuel cell vehicle and electric vehicle	31	Vu Hoa Ky
Tran Hai Dang
Nguyen Long Lam
Duong Thi Ha
Study on application of Polynomial Chaos Creux method for automotive suspension	38	Dao Duc Thu
Nguyen Dinh Cuong
Pham Van Trong
Research for determination of force coefficients of the sedan	45	Do Tien Quyet

TITLE FOR MATHEMATICS

Correction of the maximum principle of Pontryagin in the optimal control problem	49	Nguyen Thi Hue
Luu Trong Dai |
|--|----|---------------------------------|

TITLE FOR ECONOMICS

Applection of carroll archie's "seft - seft - pyramid" model to assess the interest of the parties involved in social responsibility of Sao Do University	56	Vu Thi Huong
Nguyen Thi Thuy
Nguyen Thi Hue
Nguyen Thi Thu Trang |
|---|----|---|

TITLE FOR ECONOMICS

Opportunities and challenges in human resource training
logistics industry 64 Nguyen Thi Thuy
Nguyen Thi Hue

TITLE FOR CHEMISTRY AND FOOD TECHNOLOGY

Effect of gold nanoparticles on the fluorescence
properties of $Zn_2SnO_4:Eu^{3+}$ material 72 Nguyen Ngoc Tu
Nguyen Duy Thien

TITLE FOR STUDY OF EDUCATION

Solutions to improve the effect of practical experience
activities for students of tourist guide major at Sao Do
University 77 Nguyen Thi Huong Huyen
Nguyen Thi Sao

Improving the quality of specialized English teaching and
learning at Sao Do University 86 Nguyen Thi Thao
Tran Thi Mai Huong

TITLE FOR PHILOSOPHY - SOCIOLOGY - POLITICAL SCIENCE

Teaching political theory modules at Sao Do University in
the context of the impact of the industrial revolution 4.0 92 Nguyen Thi Hien

Creating jobs for rural workers in Hai Duong province
today 101 Vu Van Dong

New moral education in personality development for
young people in Hai Duong province in the current new
context 110 Do Thi Thuy
Pham Thi Mai

Contemporary significance and value of the Vietnamese
humanistic thought era in the eighteenth century 120 Pham Van Du
Tran Thi Hong Nhung
Vu Van Chuong

Giảng dạy các học phần lý luận chính trị ở Trường Đại học Sao Đỏ trong điều kiện tác động của cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0

Teaching political theory modules at Sao Do University in the context of the impact of the industrial revolution 4.0

Nguyễn Thị Hiền

Email: nguyenhienhp25@gmail.com

Trường Đại học Sao Đỏ

Ngày nhận bài: 04/9/2020

Ngày nhận bài sửa sau phản biện: 20/8/2021

Ngày chấp nhận đăng: 30/9/2021

Tóm tắt

Cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0 đã và đang ảnh hưởng trực tiếp, mạnh mẽ đến mọi lĩnh vực của đời sống kinh tế - xã hội, trong đó có giáo dục đại học nói chung, giáo dục lý luận chính trị nói riêng. Vì thế, việc nhận diện những biểu hiện và tác động của cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0 đối với việc giảng dạy lý luận chính trị để tiến hành đổi mới kịp thời, hiệu quả là vấn đề có tính tất yếu và cấp thiết đối với các cơ sở đào tạo đại học ở nước ta hiện nay. Trên cơ sở luận giải về cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0 và những tác động của nó đến nền giáo dục Việt Nam, tác giả đã phân tích những tác động của cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0 đến việc giảng dạy các học phần lý luận chính trị ở Trường Đại học Sao Đỏ hiện nay, từ đó đề xuất một số yêu cầu đối với giảng viên giảng dạy các học phần lý luận chính trị ở Trường Đại học Sao Đỏ nhằm đáp ứng yêu cầu trong thời kỳ mới.

Từ khóa: Cách mạng công nghiệp 4.0; tác động của Cách mạng công nghiệp 4.0; giảng dạy lý luận chính trị.

Abstract:

The Industrial revolution 4.0 has been directly and strongly affecting all areas of socio-economic life, including higher education in general and political theory education in particular. Therefore, identifying the manifestations and impacts of the Industrial revolution 4.0 on the teaching of political theory to conduct timely and effective innovation is an indispensable and urgent matter for students higher education institutions in our country today. On the basis of the explanation of the Industrial revolution 4.0 and its impacts on Vietnamese education, the author analyzed the effects of the Industrial revolution 4.0 on the teaching of theoretical modules politics at Sao Do University today, thereby proposing a number of requirements for lecturers teaching political theory courses at Sao Do University in order to meet the requirements in the new period.

Keywords: Industrial revolution 4.0; impact of industrial revolution 4.0; teaching political theory.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Cách mạng công nghiệp 4.0 với trí tuệ nhân tạo, kỹ nguyên số và sự phát triển như vũ bão của công nghệ mới, đang tác động mạnh mẽ đến mọi lĩnh vực của đời sống kinh tế - xã hội, trong đó có giáo dục đại học. Bên cạnh những yếu tố tích cực do Cách mạng công nghiệp 4.0 mang lại, thì các thế lực thù địch lại đang lợi dụng những thành tựu tiên tiến của cách mạng khoa học công nghệ để tăng cường các hoạt động chống phá chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp

luật của Nhà nước. Vì vậy, việc giáo dục lý luận chính trị cho người học lúc này trở nên vô cùng cấp thiết. Trong thời đại Cách mạng công nghiệp 4.0, giảng dạy các học phần lý luận chính trị sẽ đón được nhiều cơ hội cũng như gặp không ít thách thức trong việc tiếp cận với mô hình giáo dục tiên tiến. Từ việc phân tích những tác động của cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0 đối với nghiên cứu, giảng dạy các học phần lý luận chính trị ở Việt Nam, trong đó có Trường Đại học Sao Đỏ giúp chúng ta sẽ tận dụng tốt thời cơ để đột phá, phát huy vai trò của các môn lý luận chính trị trong giai đoạn hiện nay, góp phần tạo ra thể hệ trí thức đủ tầm, đủ bản lĩnh chính trị để xây dựng, phát triển đất nước, sớm bắt kịp sự phát triển của kỷ nguyên 4.0.

Người phản biện: 1. TS. Nguyễn Thị Kim Nguyên

2. PGS. TS. Nguyễn Ngọc Hà

2. CÁCH MẠNG CÔNG NGHIỆP 4.0 VÀ NHỮNG TÁC ĐỘNG CỦA NÓ ĐẾN NỀN GIÁO DỤC VIỆT NAM HIỆN NAY

2.1. Cách mạng công nghiệp 4.0

Sau mỗi cuộc Cách mạng công nghiệp, xã hội biến chuyển sâu sắc, trong đó có sự thay đổi lớn và rõ rệt trong giáo dục. Theo các chuyên gia, nhà khoa học, thế giới đã trải qua 3 cuộc Cách mạng công nghiệp. Cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ nhất gắn với quá trình cơ giới hóa sản xuất, diễn ra trong khoảng từ 1760 đến 1840 với sự khởi đầu bằng việc phát minh ra máy hơi nước. Cách mạng công nghiệp lần thứ 2 gắn liền với quá trình điện khí hóa và áp dụng dây chuyền sản xuất, diễn ra từ cuối thế kỷ XIX đến nửa đầu thế kỷ XX. Cách mạng công nghiệp lần thứ 3 gắn liền với việc điện tử hóa, số hóa quá trình sản xuất và phát minh ra Internet, diễn ra từ khoảng những năm 1960 đến thập niên đầu tiên của thế kỷ XXI. Hiện nay, thế giới đang ở chặng đường đầu tiên bước vào cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ 4 (còn gọi là cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0) với đặc trưng là tích hợp toàn bộ những thành tựu của 3 cuộc cách mạng trước đây nhưng nâng lên một bước phát triển mới về chất, gắn liền với các trụ cột về trí thông minh nhân tạo (artificial intelligence), người máy thông minh có thể tự học hỏi (learning machines), Internet kết nối vạn vật (Internet of things), công nghệ điện toán đám mây (cloud computing) và xử lý dữ liệu lớn (big data). Cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0 chính là sự lên ngôi của những công nghệ sinh học, công nghệ vật liệu, trạng thái số hóa và thông minh hóa các ứng dụng công nghệ thông tin.

Khái niệm “Cách mạng công nghiệp 4.0” đã xuất hiện trong những năm gần đây và có sự lan tỏa ngày càng sâu sắc tới nhiều mặt của đời sống. Đây là xu hướng tất yếu của xã hội hiện đại. Theo Klaus Schwab, người sáng lập và chủ tịch điều hành Diễn đàn Kinh tế Thế giới cho rằng: Hiện nay, Cách mạng công nghiệp lần thứ tư đang nảy nở từ cuộc cách mạng lần thứ ba với đặc trưng là sự hợp nhất các loại công nghệ, làm xóa nhòa ranh giới giữa lĩnh vực vật lý, kỹ thuật số và sinh học với trung tâm là phát triển trí tuệ nhân tạo, robot hóa, Internet vạn vật, khoa học vật liệu, sinh học, công nghệ di động không dây liên ngành sâu rộng cho tự động hóa sản xuất chế tạo [1].

Đây thực sự là một cuộc cách mạng chưa từng có trong lịch sử công nghiệp trên thế giới, tạo ra những thời cơ và thách thức rất lớn đối với tất cả các lĩnh vực của đời sống xã hội. Đây cũng sẽ là một cuộc cách mạng lớn trong giáo dục nói chung và giáo dục đại học nói riêng.

2.2. Những cơ hội và thách thức của cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0 cho giáo dục đại học ở Việt Nam hiện nay

Cách mạng công nghiệp 4.0 cũng như những cuộc cách mạng công nghiệp trước đó đã tác động tới mọi mặt của đời sống xã hội với những mức độ và chiều hướng khác nhau. Giáo dục đại học là một trong những ngành chịu ảnh hưởng mạnh mẽ của cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0 vì sản phẩm của đào tạo phải đáp ứng với nhu cầu của thị trường lao động đang có sự thay đổi nhanh chóng. Điều này đặt ra cho giáo dục và đào tạo đại học sứ mệnh to lớn là chuẩn bị đội ngũ nhân lực đáp ứng yêu cầu phát triển của đất nước. Có thể thấy sự tác động của cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0 tới giáo dục đại học là vừa tạo ra cơ hội nhưng cũng đặt ra những thách thức ngày càng nhiều hơn, những cơ hội và thách thức đó luôn có sự đan xen lẫn nhau. Trước hết là những cơ hội:

Thứ nhất, tạo ra nhu cầu đào tạo cao cho các trường đại học: Trong mọi lĩnh vực, ngành nghề, những bước đi có tính đột phá về công nghệ mới như trí thông minh nhân tạo, robot, mạng Internet, phương tiện độc lập, in 3D, công nghệ nano, công nghệ sinh học, khoa học về vật liệu, lưu trữ năng lượng và tin học lượng tử sẽ còn tác động mạnh mẽ hơn tới đời sống xã hội. Trong cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0, hệ thống giáo dục đại học sẽ bị tác động rất mạnh và toàn diện, danh mục nghề đào tạo sẽ phải điều chỉnh, cập nhật liên tục. Thị trường lao động trong nước cũng như quốc tế sẽ có sự phân hóa mạnh mẽ giữa nhóm lao động có trình độ thấp và nhóm lao động có trình độ cao.

Thứ hai, làm thay đổi phương thức thực hiện trong các hoạt động của trường đại học: Để đáp ứng đủ nhân lực cho nền kinh tế sáng tạo, đòi hỏi phải thay đổi các hoạt động đào tạo, nhất là ngành nghề đào tạo, hình thức và phương pháp đào tạo với sự ứng dụng mạnh mẽ của công nghệ thông tin. Theo đó, các phương pháp giảng dạy cũ không còn phù hợp với nhu cầu của xã hội. Với sự vận dụng những thành tựu của Cách mạng công nghiệp 4.0 thì người học ở bất cứ đâu đều có thể truy cập vào thư viện của nhà trường để tự học, tự nghiên cứu. Như vậy, không thể chỉ tồn tại mô hình thư viện truyền thống mà các trường phải xây dựng được thư viện điện tử. Hoặc chúng ta sẽ có những mô hình giảng dạy mới như đào tạo trực tuyến không cần lớp học, không cần giảng viên đứng lớp, người học sẽ được hướng dẫn học qua mạng. Những lớp học ảo, thầy giáo ảo, thiết bị ảo có tính mô phỏng, bài giảng được số hóa và chia sẻ qua những nền tảng như Facebook, YouTube, Grab, Uber... sẽ trở thành xu thế phát triển trong hoạt động đào tạo nghề nghiệp trong thời gian tới. Khi đó, kiến thức không thể bó hẹp và độc quyền bởi một người hay trong một phạm vi tổ chức.

Thứ ba, người học có nhiều cơ hội để tiếp cận, tích lũy, chất lọc cái mới, cái hay, có nhiều cơ hội để trở thành một công dân toàn cầu - người lao động tương lai có khả năng làm việc trong môi trường sáng tạo và có tính cạnh tranh. Kết quả cuối cùng không còn là bằng cấp trên giấy tờ nữa, mà là bằng cấp theo nghĩa mở rộng, trao đổi tri thức, sáng tạo, giá trị đóng góp cho xã hội. Như vậy, các trường đại học sẽ phải chuyển đổi mạnh mẽ sang mô hình chỉ đào tạo “những gì thị trường cần”, những nội dung của các môn cơ bản sẽ phải được rút ngắn và thay thế vào đó là những nội dung cần thiết để đáp ứng nhu cầu của các doanh nghiệp, của nền kinh tế nói chung và đảm bảo để người học thực hiện được phương châm “học tập suốt đời”. Theo mô hình mới này, việc gắn kết giữa cơ sở giáo dục đào tạo với doanh nghiệp là yêu cầu tất yếu để bổ sung cho nhau.

Bên cạnh đó, cuộc Cách mạng 4.0 đã đặt ra những thách thức mới cho nền giáo dục đại học ở Việt Nam, đó là:

Thứ nhất, về ngành nghề đào tạo, để đáp ứng nhu cầu của thị trường lao động trong kỷ nguyên Cách mạng công nghiệp 4.0, các trường đại học phải nghiên cứu và nắm bắt những ngành nghề đào tạo mới. Các trường phải đào tạo nguồn nhân lực theo nhu cầu của thị trường và yêu cầu cụ thể của người sử dụng lao động. Cải cách hệ thống giáo dục đại học, ưu tiên cho các ngành khoa học - kỹ thuật, đào tạo hướng nghiệp - thực hành gắn với việc làm và theo nhu cầu của xã hội. Việc đào tạo cũng cần tiếp cận theo hướng đa ngành thay vì chuyên ngành như trước đây, đồng thời tăng cường khả năng phân tích, phản biện và đề xuất, sáng tạo, đổi mới của người học.

Thứ hai, trong chương trình, nội dung đào tạo Cách mạng công nghiệp 4.0 đã tạo áp lực lớn trong hoạt động đào tạo đối với các trường đại học, từ xây dựng chương trình đào tạo, cập nhật nội dung chương trình cho đến đào tạo kỹ năng cho người học để đáp ứng yêu cầu công việc. Chương trình đào tạo cần xác định cụ thể các chuẩn đầu ra, phẩm chất chung và năng lực chuyên môn; cần nhanh chóng đổi mới từ khâu tuyển sinh đến khâu đánh giá, kiểm định chất lượng giáo dục, nhất là đánh giá sinh viên tốt nghiệp. Mục tiêu đào tạo phải hướng tới sinh viên ra trường có năng lực tư duy và sáng tạo, đổi mới, có kỹ năng phân tích và tổng hợp thông tin, có khả năng làm việc độc lập và ra quyết định dựa trên cơ sở phân tích các dữ liệu. Nhà trường phải là nơi dẫn dắt tư duy và tạo động lực cho sinh viên khởi nghiệp, kết nối với thị trường và doanh nghiệp.

Thứ ba, đặt ra yêu cầu mới về tư duy dạy và học, cần chuyển đổi nhanh phương thức đào tạo theo tín chỉ thay cho phương thức đào tạo theo niên chế phù hợp

với điều kiện chung của xã hội và khả năng, điều kiện của từng trường. Cần thay đổi tư duy dạy và học theo phương pháp mới để người học vừa lĩnh hội được kiến thức, vừa biết vận dụng sáng tạo, đổi mới và hiệu quả vào thực tiễn. Kết hợp giữa các phương pháp truyền thống (thuyết trình, đàm thoại, luyện tập...) với các phương pháp mới (phân tích, phản biện, đề xuất, giải quyết vấn đề, tình huống, dạy học định hướng hành động, trao đổi nhóm...). Đồng thời, vận dụng các phương pháp gắn với công nghệ hiện đại như dạy học trực tuyến E-learning, phương pháp giáo dục tích hợp khoa học, công nghệ, kỹ thuật và toán học (giáo dục STEM), các phương pháp mô phỏng, số hóa bài giảng,... Muốn đổi mới được như vậy, thì các nhà trường phải: Nâng cao vai trò của người thầy. Vai trò của người thầy cần được tiếp tục thay đổi từ địa vị người dạy sang người thiết kế, cố vấn, huấn luyện và tạo ra môi trường học tập. Nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên và cán bộ quản lý bằng các biện pháp như tập huấn sử dụng công nghệ hiện đại phục vụ dạy học và quản lý ứng dụng các hình thức tiên tiến, mô hình trực tuyến, đẩy mạnh công tác nghiên cứu khoa học, nâng cao trình độ ngoại ngữ... Tăng cường hợp tác và hội nhập quốc tế về đào tạo và nghiên cứu khoa học. Đầu tư phát triển thư viện điện tử hiện đại. Với sự vận dụng những thành tựu của công nghệ, người học ở bất cứ đâu đều có thể truy cập vào thư viện của nhà trường để tự học, tự nghiên cứu.

Thứ tư, tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin trong nhà trường, bên cạnh việc tiếp tục phát huy tác dụng các trang thiết bị công nghệ hiện có như máy vi tính, máy ảnh, máy quay phim, trang thiết bị âm thanh, lắp đặt camera, các trường cần đầu tư trang bị hệ thống máy chủ cấu hình cao, nâng cấp hệ thống mạng LAN và Wifi kết nối internet toàn trường. Nghiên cứu, xây dựng và phát triển các phần mềm ứng dụng phục vụ cho công tác quản lý và đào tạo. Cụ thể: tăng cường đầu tư đồng bộ các phần mềm ứng dụng sử dụng trong quản lý cán bộ, quản lý tài chính; phần mềm tuyển sinh; phần mềm tra cứu thông tin sinh viên bằng công nghệ thẻ từ; sắp xếp thời khóa biểu; phần mềm điểm danh bằng vân tay; quản lý thi trắc nghiệm; quản lý điểm; phần mềm đánh giá giảng viên;... Đồng thời nâng cao nhận thức và trình độ về ứng dụng công nghệ thông tin cho đội ngũ cán bộ quản lý, giảng viên và sinh viên.

Để có thể tận dụng hiệu quả các cơ hội, vượt qua những thách thức mà cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0 đang diễn ra theo cấp số nhân và nhiều biến đổi, các trường đại học Việt Nam cần tiếp tục củng cố những yếu tố nền móng, đổi mới tư duy về phát triển giáo dục đào tạo trong tổng thể chiến lược phát triển của quốc gia. Mục tiêu là đào tạo đội ngũ lao động chất lượng cao đáp ứng yêu cầu phát triển của đất nước.

3. TÁC ĐỘNG CỦA CÁCH MẠNG CÔNG NGHIỆP 4.0 ĐẾN VIỆC GIẢNG DẠY CÁC MÔN LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ Ở TRƯỜNG ĐẠI HỌC SAO ĐỎ HIỆN NAY

Hiện nay, đội ngũ giảng viên giảng dạy các học phần lý luận chính trị ở Trường Đại học Sao Đỏ có 13 giảng viên. Trong quá trình giảng dạy các học phần này, giảng viên là chủ thể của hoạt động dạy, giữ vai trò chủ đạo với chức năng tổ chức, điều khiển, hướng dẫn hoạt động học cho sinh viên nhằm đảm bảo cho sinh viên thực hiện đầy đủ và có chất lượng cao những yêu cầu được quy định phù hợp với mục tiêu môn học. Với sứ mạng trang bị cho người học thế giới quan, nhân sinh quan và phương pháp luận khoa học, xây dựng ý thức công dân, năng lực làm chủ trong các hoạt động kinh tế, chính trị, văn hóa xã hội, các môn lý luận chính trị có vị trí quan trọng trong chương trình đào tạo của nhà trường. Tuy nhiên, với sự phát triển của Cách mạng công nghiệp 4.0, việc thực hiện sứ mạng đó đang gặp không ít khó khăn, thách thức đối với việc giảng dạy các môn Lý luận chính trị ở Trường Đại học Sao Đỏ. Quá trình giáo dục các học phần này chịu sự tác động không nhỏ của cuộc Cách mạng 4.0.

3.1. Những tác động tích cực

Đem lại nguồn tài liệu phong phú: Cách mạng công nghiệp 4.0 là cuộc cách mạng về sản xuất thông minh dựa trên các thành tựu đột phá trong các lĩnh vực công nghệ khác nhau với nền tảng là các đột phá của công nghệ số. Trung tâm của cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0 là công nghệ thông tin và Internet kết nối vạn vật (IoT), không chỉ giúp con người giao tiếp với nhau, mà còn là con người giao tiếp với máy, với đồ vật; và đồ vật giao tiếp với nhau. Nó tác động mạnh mẽ đến tất cả các ngành công nghiệp, tạo ra các sản phẩm và dịch vụ cho phép xã hội loài người có cuộc sống ngày càng đầy đủ, phần vinh hơn. Cuộc sống ngày càng phát triển cũng là lúc mà Internet đi sâu hơn vào sinh hoạt của con người. Internet phục vụ cho quá trình tra cứu thông tin, giải trí, làm việc và đặc biệt quan trọng trong giáo dục. Vai trò của Internet đối với giáo dục ngày càng được khẳng định và sử dụng đạt được hiệu quả tích cực. Có thể nói, cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0 đã và đang đem lại nhiều điều kiện thuận lợi cho giảng viên tại các trường đại học ở Việt Nam nói chung, giảng viên dạy các môn lý luận chính trị ở Trường Đại học Sao Đỏ nói riêng nguồn tài liệu phục vụ giảng dạy vô cùng đa dạng nhờ sự tiến bộ của hệ thống Internet kết nối và dữ liệu khổng lồ, giúp giảng viên tiếp cận được nhiều tài liệu trong và ngoài nước, phục vụ tốt việc xây dựng bài học. Giảng viên có thể tìm hiểu sâu sắc về vấn đề giảng dạy với nhiều hướng nhận thức khác nhau, làm phong phú thêm cách nhìn nhận của bản thân với môn học, giúp các giảng viên có nhiều kiến thức phong phú hơn trong giảng dạy.

Khảo sát 13 giảng viên giảng dạy các học phần Lý luận chính trị, với câu hỏi “*Thầy (cô) thường tìm kiếm tài liệu phục vụ giảng dạy ở đâu?*”, kết quả thu được là:

Bảng 1. *Mức độ tìm kiếm tài liệu phục vụ giảng dạy của giảng viên giảng dạy các môn Lý luận chính trị ở Trường Đại học Sao Đỏ*

TT	Địa chỉ tìm kiếm tài liệu	Mức độ		
		Thường xuyên	Thỉnh thoảng	Chưa bao giờ
1	Thư viện	5/13 = 8,5%	8/13 = 61,5%	0/13 = 0%
2	Sách tham khảo	9/13 = 9,2%	4/13 = 30,8%	0/13 = 0%
3	Internet	13/13 = 100%	0/13 = 0%	0/13 = 0%

Qua bảng số liệu cho thấy, địa chỉ giảng viên giảng dạy lý luận chính trị ở Trường Đại học Sao Đỏ tìm kiếm tài liệu giảng dạy chủ yếu là Internet chiếm 100% mức độ thường xuyên sử dụng, trong đó, sách tham khảo là địa chỉ thứ 2 với mức độ thường xuyên là 69,2%, thỉnh thoảng là 30,8%; thư viện thì mức độ tìm kiếm của giảng viên thường xuyên chỉ chiếm 38,5%, còn thỉnh thoảng chiếm 61,5%. Những nguồn tài liệu trên Internet mà giảng viên giảng dạy Lý luận chính trị ở Trường Đại học Sao Đỏ vẫn thường xuyên tìm kiếm là:

- <https://tapchigiaoduc.moet.gov.vn/>;
- <http://tulieuvankien.dangcongsan.vn/>;
- <http://lyluanchinhtri.vn/>;
- <https://tuoitre.uit.edu.vn/>;
- <http://dangcongsan.vn/>; <http://hdl.vn/>;
- <https://thuvienphapluat.vn/>;
- <https://moet.gov.vn/>;
- <http://www.tuyengiao.vn/>;
- <http://triethoc.edu.vn/>;
- <http://www.hochiminh.vn/>;
- <http://www.xaydungdang.org.vn/>

Có thể thấy rằng, ngành giáo dục đã có những bước phát triển vô cùng quan trọng khi có sự xuất hiện của Internet. Internet được coi là một trong những phương tiện hiệu quả giúp các giảng viên giảng dạy các môn Lý luận chính trị tra cứu thông tin, tìm kiếm tri thức, thực hiện các nghiên cứu khoa học... để nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ.

- *Tạo ra nhiều phần mềm ứng dụng trong giáo dục - đào tạo hiệu quả:* Hiện nay, trên thế giới, các nhà khoa học giáo dục đã tìm kiếm và xây dựng trên 200 phần mềm dạy học hiện đại, đây là một kho phần mềm tiện ích giúp giảng viên tìm hiểu, vận dụng và linh hoạt sử dụng trong giảng dạy để tạo ra hiệu quả giáo dục tốt nhất. Quan trọng nhất, chính là việc cuộc cách mạng này đặt ra cho giảng viên một sự thay đổi lớn

trong giảng dạy, với sự xuất hiện của việc dạy học online, e-learning. Đối với giảng viên Trường Đại học Sao Đỏ nói chung, giảng viên giảng dạy các học phần Lý luận chính trị nói riêng, hiện nay nhờ có các phần mềm phục vụ quá trình giáo dục đã giúp các giảng viên quản lý một cách chính xác mọi thông tin cần thiết trong bất kỳ thời điểm nào với đối tượng được quản lý; tiết kiệm thời gian, nhân lực và vật lực, đồng thời giảm thiểu những phiền hà, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo. Cụ thể: 100% giảng viên giảng dạy Lý luận chính trị của Trường Đại học Sao Đỏ hiện nay đều sử dụng các phần mềm điểm danh quản lý sinh viên trên lớp, phần mềm quản lý điểm cho sinh viên PMT- EMS Education, thực hiện thi trắc nghiệm một số học phần Lý luận chính trị như: Tư tưởng Hồ Chí Minh, Đường lối cách mạng của Đảng Cộng sản Việt Nam, Pháp luật đại cương trên phần mềm và tổ chức giáo dục trực tuyến trên cổng học tập SDU E- learning. Như vậy, nhờ có cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0 với sự phát triển vượt trội của Internet, việc tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý đào tạo của nhà trường nói chung, của mỗi giảng viên nói riêng là yêu cầu cấp thiết, góp phần nâng cao hơn nữa chất lượng và hiệu quả của công tác giáo dục và đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, xây dựng các cơ sở đại học phát triển trong bối cảnh mới. Việc ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động giáo dục và đào tạo tại Trường Đại học Sao Đỏ được xác định là yêu cầu bắt buộc nhằm tăng cường nội lực, tính chủ động của đơn vị, góp phần hiện đại hóa giáo dục - đào tạo trong giai đoạn Cách mạng công nghiệp 4.0.

- Sử dụng các phương tiện kỹ thuật vào đổi mới phương pháp giảng dạy: Giáo dục thời đại 4.0 giúp giảng viên giảng dạy các học phần Lý luận chính trị ở Trường Đại học Sao Đỏ có thể sử dụng các phương tiện kỹ thuật và ứng dụng công nghệ thông tin vào đổi mới phương pháp giảng dạy. Trong quá trình dạy học, các phương tiện dạy học hiện đại có thể giảm nhẹ công việc của giảng viên và giúp cho sinh viên tiếp thu kiến thức một cách thuận lợi. Có được các phương tiện thích hợp, người giảng viên sẽ phát huy hết năng lực sáng tạo của mình trong công tác giảng dạy, làm cho hoạt động nhận thức của sinh viên trở nên nhẹ nhàng và hấp dẫn hơn. Do đặc điểm của quá trình nhận thức, mức độ tiếp thu kiến thức mới của sinh viên tăng dần theo các cấp độ của tri giác: nghe - thấy - làm được nên khi đưa những phương tiện vào quá trình dạy học, giảng viên có điều kiện để nâng cao tính tích cực, độc lập của sinh viên và từ đó nâng cao hiệu quả của quá trình tiếp thu, lĩnh hội kiến thức và hình thành kỹ năng, kỹ xảo của các em. Để thực hiện được việc đổi mới phương pháp dạy học cần áp dụng nhiều yếu tố, một trong yếu tố rất quan trọng đó là ứng dụng các trang thiết bị kỹ thuật hiện đại trong giảng dạy sao cho hiệu quả luôn được sự quan tâm của các cấp quản lý giáo dục và bản thân mỗi người giảng viên. Do đó, trong quá trình dạy học, vai trò và chức năng của các phương tiện dạy học thể hiện sự tác động đạt được mục đích dạy - học.

Đối với giảng viên giảng dạy học phần Lý luận chính trị ở Trường Đại học Sao Đỏ thì 100% giảng viên đều khai thác máy tính, máy chiếu và các phần mềm dạy học cho công tác soạn, giảng. Trong quá trình trình bày bài giảng, tùy theo từng nội dung bài học cụ thể mà ứng dụng công nghệ thông tin với những mức độ và hình thức khác nhau. Các thầy cô đều chú trọng xây dựng giáo án điện tử, bài giảng E-learning, sự tích hợp các công nghệ phần mềm dạy học. Bài giảng có thể lưu trữ trên các ổ đĩa hoặc trên một kho tài nguyên học tập trên mạng, người học có thể sử dụng học tập bất cứ khi nào, bất cứ ở đâu. Các thầy cô đều khai thác tối đa tài nguyên dạy học trên mạng Internet... Phương tiện kỹ thuật là một trong những thành tố quan trọng của quá trình dạy học, có vai trò hỗ trợ tích cực cho việc thực hiện nội dung, phương pháp dạy học. Việc sử dụng hợp lý, có hiệu quả các phương tiện kỹ thuật dạy học sẽ phát huy tính tích cực học tập, giúp cho người học tăng khả năng tiếp thu kiến thức, thu nhận được lượng thông tin lớn trong thời gian ngắn; đồng thời giảm nhẹ sức lao động của người dạy, làm cho quá trình dạy học trở nên sinh động, hấp dẫn, góp phần thiết thực nâng cao chất lượng dạy và học.

- Nội dung giảng dạy các học phần Lý luận chính trị tăng tính thực tiễn: Trước sự tác động và những yêu cầu mới của cuộc Cách mạng 4.0 là phải đào tạo ra những sinh viên có bản lĩnh chính trị, phẩm chất đạo đức lối sống, định hướng suy nghĩ và hành động; nâng cao ý thức trách nhiệm và thái độ tích cực tham gia xây dựng và bảo vệ Tổ quốc; là những người lao động có trình độ cao... Cho nên, ngoài việc đổi mới phương pháp giảng dạy, giảng viên Lý luận chính trị ở Trường Đại học Sao Đỏ cũng phải chú trọng đến đổi mới nội dung phải gắn bài học với những vấn đề của thực tiễn làm cho những kiến thức hàn lâm gần gũi và thực tế với sinh viên hơn. Trong những năm gần đây nhận thấy những yêu cầu của cuộc Cách mạng 4.0 đặt ra đối với việc giảng dạy các môn lý luận chính trị, giảng viên giảng dạy Lý luận chính trị ở Trường Đại học Sao Đỏ đã tích cực đổi mới nội dung giảng dạy gắn liền với thực tiễn, khi khảo sát 13 thầy cô giảng dạy Lý luận chính trị ở Trường Đại học Sao Đỏ với câu hỏi “Mức độ các thầy (cô) đổi mới nội dung giảng dạy lý luận chính trị gắn với thực tiễn như thế nào?” thì 100% giảng viên đều thực hiện đổi mới nội dung giảng dạy lý luận chính trị, ý thức được tầm quan trọng của việc đổi mới nội dung giảng dạy gắn liền với những vấn đề thực tiễn với những tình huống, ví dụ trong thực tiễn, đặc biệt là trong nội dung kiểm tra, đánh giá quá trình học tập, tiếp thu kiến thức của sinh viên Bộ môn Chính trị đã xây dựng bộ câu hỏi thi có phần liên hệ với các vấn đề kinh tế, xã hội của đất nước, gắn với ngành nghề học tập của sinh viên. *Việc vận dụng tốt nguyên tắc thống nhất giữa lý luận và thực tiễn trong giảng dạy các môn Lý luận chính trị sẽ góp phần quan trọng vào việc trang bị kiến thức, xây dựng bản lĩnh chính trị, niềm tin, động cơ, ý chí, năng lực thực tiễn cho người học.*

3.2. Những tác động tiêu cực

- *Khó khăn trong việc lựa chọn, sử dụng nguồn tài liệu trên Internet:* Internet là một hệ thống thông tin toàn cầu có thể được truy nhập công cộng gồm các mạng máy tính được liên kết với nhau. Đa dạng và phong phú là đặc trưng cơ bản của nguồn tài liệu trên Internet. Nguồn tài liệu này đề cập đến tất cả các lĩnh vực của đời sống xã hội, giúp người đọc khai thác triết để những khía cạnh, thông tin của vấn đề mình cần nghiên cứu. Tuy nhiên, hạn chế lớn nhất của nguồn tài liệu trên Internet là nhiều nguồn tài liệu không xác định được chính xác nguồn gốc. Vì tài liệu Internet mang tính mở, bất cứ ai cũng có thể đóng góp ý kiến, có thể là tác giả thật, nhưng đa phần là những người khác thực hiện tính năng chia sẻ. Ví dụ điển hình là báo điện

tử, nhiều trang báo điện tử đăng tải các bài viết có nội dung giống hệt nhau, không có trích dẫn cụ thể là từ nguồn nào. Vì thế, người đọc không thể xác định được đâu là nguồn gốc chính xác của bài viết đó để thẩm định mức độ khách quan của nó. Hạn chế tiếp theo, nguồn tài liệu phong phú trên Internet sẽ khiến chúng ta quá lệ thuộc vào nguồn tài liệu này. Từ việc không xác định được nguồn gốc của tài liệu chính là nguyên nhân dẫn tới việc copy, ăn cắp bản quyền thông tin một cách tràn lan. Nhất là trong lĩnh vực giáo dục, sinh viên có thể copy một phần hoặc toàn bộ nội dung của tài liệu như bài văn, bài tiểu luận,... của tác giả “dán” vào bài của mình. Khi tác giả khảo sát 13 thầy cô giảng dạy các học phần Lý luận chính trị ở Trường Đại học Sao Đỏ với câu hỏi: “*Khó khăn của các thầy (cô) khi tìm nguồn tài liệu trên Internet là gì?*”, kết quả theo Bảng 2.

Bảng 2. *Khó khăn của thầy (cô) khi tìm kiếm nguồn tài liệu trên Internet*

TT	Khó khăn tìm tài liệu trên Internet	Mức độ		
		Khó	Bình thường	Dễ
1	Lựa chọn nguồn tài liệu thích hợp	5/13 = 38,4%	6/13 = 46,2%	2/13 = 15,4%
2	Xác định nguồn gốc của tài liệu	8/13 = 61,5%	4/13 = 30,8%	1/13 = 7,7%
3	Kỹ năng tìm kiếm tài liệu	6/13 = 46,1%	5/13 = 38,5%	2/13 = 15,4%

Qua bảng số liệu cho thấy, những khó khăn của thầy (cô) khi tìm kiếm tài liệu trên Internet là: Khó khăn khi lựa chọn nguồn tài liệu thích hợp phục vụ mục đích của mình ở mức độ khó chiếm tỷ lệ còn khá cao 38,4%, mức độ bình thường là 46,2%, còn mức độ dễ chỉ chiếm 15,4%; Khó khăn trong việc xác định nguồn gốc của tài liệu thì mức độ khó chiếm tỷ lệ cao nhất trong những nội dung được khảo sát là 61,5%, mức độ bình thường 30,8% còn mức độ dễ chỉ chiếm 7,7%; Khó khăn ở kỹ năng tìm kiếm tài liệu thì mức độ khó vẫn chiếm tỷ lệ cao nhất là 46,1%, mức độ bình thường là 38,5%, ở mức độ dễ chỉ chiếm 15,4%. Như vậy, qua những nội dung khảo sát về một số khó khăn mà giảng viên gặp phải khi tìm kiếm tài liệu trên Internet thì mức độ khó vẫn chiếm tỷ lệ cao nhất, còn mức độ dễ chỉ chiếm một tỷ lệ nhỏ. Đây chính là một trong những hạn chế của nguồn tài liệu 4.0.

- *Cuộc Cách mạng 4.0 đã tạo ra sự phát triển mạnh mẽ của Internet, tạo điều kiện cho các thế lực thù địch, phản động lợi dụng, khai thác tính lan tỏa:* Nhằm đưa các thông tin xấu, giả mạo, kích động bạo lực, kích động hận thù dân tộc; bôi nhọ uy tín của các đồng chí lãnh đạo Đảng, Nhà nước, mục tiêu làm chuyển biến, thay đổi nhận thức chính trị, không phân biệt được thông tin thật và giả, dần dần tin vào những thông tin giả mạo dẫn giảm sút lòng tin của nhân dân đối với Đảng, Nhà nước và chế độ. Điều này đã đặt ra yêu cầu cho mỗi giảng viên giảng dạy Lý luận chính trị nói chung, giảng viên giảng dạy Lý luận chính trị ở Trường Đại học Sao Đỏ phải bảo vệ nền tảng tư

tưởng của Đảng, đấu tranh, phản bác các quan điểm sai trái, thù địch; đây là nhiệm vụ thường xuyên, quan trọng, gắn bó mật thiết với nhiệm vụ chuyên môn của mỗi giảng viên.

- *Yêu cầu cao về trình độ công nghệ thông tin và ngoại ngữ của giảng:* Ngày nay, môi trường giáo dục không chỉ diễn ra trong phạm vi nhà trường mà mở rộng ra phạm vi toàn cầu. Người học có thể chủ động nghiên cứu tài liệu cũng như tương tác với giảng viên ở mọi thời điểm bằng máy tính hoặc điện thoại thông minh. Công nghệ thực tế tăng cường/thực tế ảo (AR/VR) được sử dụng rộng rãi, giúp người học trải nghiệm và rèn luyện kỹ năng. Theo nghiên cứu của các nhà khoa học giáo dục trên thế giới, hiện nay có khoảng hơn 200 công cụ hỗ trợ có thể áp dụng vào quá trình giảng dạy và nghiên cứu. Đồng thời, nhờ ứng dụng các công nghệ AI, Big Data và IoT, lãnh đạo nhà trường, giảng viên có thể thu thập dữ liệu, phân tích và đánh giá chính xác về người học; theo dõi quá trình học tập tại nhà, kiểm tra mức độ hoàn thành bài tập và thông báo kết quả học tập tới sinh viên cũng như gia đình. Với sự phát triển mạnh mẽ của công nghệ thông tin đặt ra những yêu cầu mới về trình độ tin học của giảng viên dạy các học phần lý luận chính trị. Hiện nay, do tình hình dịch bệnh Covid19 đang diễn ra phức tạp, Trường Đại học Sao Đỏ đã tổ chức giáo dục trực tuyến trên cổng học tập SDU E-learning, đây là một hình thức dạy học còn tương đối mới mẻ đối với giảng viên dạy các học phần lý luận chính trị và yêu cầu mỗi giảng viên phải tự nâng cao trình độ công nghệ thông

tin và ngoại ngữ để sử dụng được phần mềm dạy học này hiệu quả. Do đó, để có thể cập nhật kiến thức hiện đại mang tính toàn cầu, cũng như ứng dụng công nghệ thông tin thành thạo trong quá trình giảng dạy, đội ngũ giảng viên phải giỏi về ngoại ngữ và công nghệ thông tin, làm chủ công nghệ và tạo ra sự tự do, sáng tạo trong công tác đào tạo.

- *Công nghệ phát triển có ảnh hưởng lớn đến vai trò của người giảng viên trong lớp học:* Những đặc điểm của giảng viên trong cách giảng dạy truyền thống thầy đọc trò chép hay giáo án viết tay đã không còn phù hợp. Sự thay đổi của công nghệ giúp giảng viên tiếp cận với phương tiện mới như máy tính, mạng Internet. Những công cụ đó đã trực tiếp làm tăng hiệu suất lao động. Hơn nữa, thị yếu của sinh viên nói chung luôn bị thu hút bởi các sản phẩm đa phương tiện như hình ảnh, video... Bài giảng trên powerpoint kèm hình ảnh trực quan luôn sinh động hơn các phương pháp “bảng phấn” thông thường. Nhìn chung, các giảng viên đang quen với việc sử dụng công nghệ ảo để mô phỏng bài giảng. Điều đó đặt ra thách thức cho giảng viên khi phải bắt nhịp với thời đại. Đội ngũ này phải được chuyên nghiệp hóa và có khả năng sáng tạo cao, có phương pháp đào tạo hiện đại với sự ứng dụng mạnh mẽ của công nghệ thông tin. Đây cũng chính là thách thức lớn đối với giảng viên giảng dạy các học phần Lý luận chính trị ở Trường Đại học Sao Đỏ hiện nay.

4. MỘT SỐ YÊU CẦU ĐỐI VỚI GIẢNG VIÊN GIẢNG DẠY CÁC HỌC PHẦN LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ Ở TRƯỜNG ĐẠI HỌC SAO ĐỎ TRƯỚC NHỮNG TÁC ĐỘNG CỦA CUỘC CÁCH MẠNG CÔNG NGHIỆP 4.0

Sự tác động của cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0 đến hoạt động giáo dục lý luận chính trị trong các trường đại học hiện nay nói chung, Trường Đại học Sao Đỏ nói riêng ở nước ta đang đặt ra những yêu cầu bức thiết cần phải giải quyết, đó là:

Thứ nhất, đội ngũ giảng viên lý luận chính trị phải luôn nêu cao tính Đảng và tư duy lý luận

Có thể nói, điều kiện tiên quyết đối với một người giảng viên lý luận chính trị phải có tính Đảng cao. Nhiệm vụ của người giảng viên lý luận chính trị là truyền bá chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và chủ trương, đường lối của Đảng; củng cố niềm tin trong sinh viên về tính đúng đắn của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội của Đảng ta. Trong quá trình giảng dạy, người giảng viên lý luận chính trị đã trở thành một chiến sĩ tiên phong trên lĩnh vực tư tưởng - văn hóa. Trong thực tế xã hội hiện nay, có những vấn đề lý luận và thực tiễn còn độ “vênh” nhất định, cùng với nhiều luận điệu xuyên tạc của các thế lực thù địch, là những khó khăn,

thách thức trong giảng dạy Lý luận chính trị. Tuy nhiên, không phải vì vậy mà người giảng viên lý luận chính trị sa sút tinh thần chiến đấu, tính Đảng của mình. Chỉ có kiên trì tính Đảng cao, người giảng viên lý luận chính trị mới trở thành “người truyền lửa” cho sinh viên, giúp sinh viên có niềm tin vào những giá trị tốt đẹp. Hơn nữa, với tính Đảng cao, người giảng viên lý luận chính trị luôn biết đấu tranh bảo vệ lẽ phải, đấu tranh không khoan nhượng với những tư tưởng sai lầm, lệch lạc. Tính Đảng cao giúp giảng viên lý luận chính trị trung thực với những nội dung mà mình giảng dạy, không tô hồng cũng như không vì một lý do nào đó mà bôi đen, xuyên tạc.

Bên cạnh cần phải có tính Đảng cao, người giảng viên lý luận chính trị phải là những người có tư duy lý luận cao. Tư duy lý luận là hình thức cao nhất của tư duy. Nó là quá trình mà tư duy tiếp cận, nắm bắt nhận thức và tái tạo hiện thực khách quan bằng lý luận. Người giảng viên lý luận chính trị có vị trí, vai trò rất quan trọng, không chỉ đơn thuần là nhận thức, phát hiện ra quy luật của thực tiễn mà còn có nhiệm vụ truyền đạt lại để sinh viên hiểu, nắm vững và biết vận dụng quy luật mới đó.

Thứ hai, người giảng viên lý luận chính trị phải không ngừng trau dồi kiến thức sâu rộng

Mục đích của việc giảng dạy lý luận chính trị là trang bị cho sinh viên quan điểm đúng đắn và phương pháp biện chứng duy vật, nghĩa là nắm được tinh thần của chủ nghĩa Mác - Lênin; đứng vững trên lập trường, quan điểm và phương pháp của chủ nghĩa Mác - Lênin để áp dụng, giải quyết cho tốt những vấn đề diễn ra trong thực tiễn, để tiếp thu các môn khoa học khác có hiệu quả và chất lượng cao hơn; giáo dục cho sinh viên biết nhìn nhận, xem xét thế giới, xã hội, con người, các sự vật hiện tượng trong mối liên hệ phổ biến, vận động và phát triển, độc lập tư duy, có cách nhìn toàn diện nhưng cũng phải biết phân tích một vấn đề cụ thể trong một hoàn cảnh lịch sử cụ thể, nắm vững quy luật vận động và phát triển chung nhất của tự nhiên, xã hội và tư duy. Xây dựng, bồi dưỡng cho sinh viên thế giới quan, phương pháp luận khoa học, niềm tin cộng sản, lý tưởng, đạo đức cách mạng. Đây là cơ sở khoa học giúp cho sinh viên có năng lực giải quyết những vấn đề chính trị thực tiễn đúng quy luật, quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước, đấu tranh có hiệu quả với âm mưu, thủ đoạn “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch trong quá trình học tập. Vì vậy, việc làm chủ kiến thức, tinh thông các môn Lý luận chính trị trước hết là phải hiểu đúng, hiểu sâu sắc bản chất của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh; phải hiểu sâu sắc bản chất cách mạng, khoa học, lập trường, tính cách mạng và khoa học của từng nguyên lý, quy luật, khái niệm, phạm trù và toàn bộ học

thuyết, tư tưởng trong sự vận động, phát triển, chuyển hóa lẫn nhau, gắn với thực tiễn cách mạng; hiểu giá trị trường tồn của học thuyết trong tính chỉnh thể của nó, đồng thời hiểu một số những quan niệm đã bị lịch sử vượt qua, những quan niệm cần bổ sung, phát triển; hiểu biết thấu đáo về lý luận và thực tiễn trong nước và thế giới để phân tích, chứng minh và có quan điểm chính kiến rõ ràng. Để làm được điều đó thì bản thân mỗi giảng viên lý luận chính trị phải thường xuyên tự bồi dưỡng, cập nhật những kiến thức cần thiết cho mình, tích cực trong nghiên cứu khoa học. Thế giới thay đổi từng ngày, mỗi sự kiện, hiện tượng trong thế giới ngày nay cũng luôn thay đổi. Người giảng viên lý luận chính trị không thể nằm ngoài những sự kiện chính trị sôi động đó nên bản thân họ phải thường xuyên cập nhật những tri thức, thông tin mới là điều hết sức cần thiết. C.Mác đã từng nói “Chính những con người đã làm thay đổi hoàn cảnh và bản thân nhà giáo dục cũng cần phải được giáo dục” [2].

Bên cạnh đó, trước tác động của cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0 như hiện nay, mỗi người giảng viên lý luận chính trị bên cạnh việc tinh thông chuyên môn thì cần phải có kiến thức liên ngành, đặc biệt là trình độ công nghệ thông tin, khả năng ngoại ngữ. Đây là một trong những điểm hạn chế của giảng viên giảng dạy Lý luận chính trị ở Trường Đại học Sao Đỏ hiện nay. Vậy mỗi thầy cô phải tự ý thức bồi dưỡng cho bản thân bằng cách tự học hay đăng ký các khóa học ngắn hạn, dài hạn ở nhà trường hoặc các trung tâm để nâng cao trình độ cho mình phục vụ quá trình giảng dạy đạt hiệu quả cao.

Thứ ba, người giảng viên lý luận chính trị phải luôn đổi mới phương pháp giảng dạy tích cực theo hướng tiếp cận năng lực khoa học và phẩm chất nghề nghiệp tương lai của sinh viên

Trước tác động của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0, người giảng viên cần phải đổi mới phương pháp giảng dạy cho phù hợp để nhằm góp phần tạo ra những “sản phẩm” chất lượng, đáp ứng tốt nhu cầu ngày càng cao của xã hội. Mục đích của việc đổi mới phương pháp giảng dạy là nhằm phát huy tính tích cực, năng động, sáng tạo của sinh viên; tránh thái độ thụ động, rập khuôn theo bài giảng của giảng viên, từ đó sinh viên có được phong cách tư duy độc lập trong học tập cũng như trong nghiên cứu khoa học. Đặc biệt, việc đổi mới phương pháp giảng dạy các môn Lý luận chính trị sẽ góp phần làm cho sinh viên thêm quan tâm, hứng thú học tập và nghiên cứu, từ đó sẽ thúc đẩy chất lượng và hiệu quả của việc dạy và học các môn khoa học này.

Trong đổi mới phương pháp giảng dạy tích cực theo hướng tiếp cận năng lực khoa học và phẩm chất nghề nghiệp tương lai của sinh viên yêu cầu mỗi giảng viên

phải gắn nội dung lý luận với kiến thức về công nghệ mới trong thời đại Cách mạng công nghiệp 4.0 hiện nay của từng ngành, từng lĩnh vực để đưa vào bài giảng, từ đó, có thể đưa ra các ví dụ thiết thực phù hợp với chuyên ngành của sinh viên, kích thích sự tư duy, nghiên cứu, tìm hiểu của sinh viên về bài học. Đồng thời, người giảng viên lý luận chính trị cần phải phát huy tính tích cực, chủ động, tự giác, sáng tạo của sinh viên trong quá trình lĩnh hội tri thức. Điều đó có thể thực hiện được thông qua việc sử dụng các phương pháp dạy học tích cực như phương pháp nêu vấn đề, vấn đáp, đàm thoại, thảo luận nhóm, trực quan và sự kết hợp một cách nhuần nhuyễn các phương pháp với nhau tùy điều kiện cụ thể. Giảng viên cần có phương pháp xây dựng các tình huống đòi hỏi sự tìm tòi, đào sâu suy nghĩ, phát triển và mở rộng kiến thức của sinh viên. Bản thân mỗi phương pháp đều có những ưu, nhược điểm. Do vậy, không nên coi bất kỳ phương pháp nào là tối ưu cho việc truyền thụ tri thức bài giảng. Thậm chí cùng là một bài giảng, nhưng khi giảng cho các đối tượng khác nhau thì phương pháp vận dụng cũng phải khác nhau. Thông qua đó, sinh viên rèn luyện được các kỹ năng cần thiết như kỹ năng diễn đạt, thuyết trình, thảo luận; kỹ năng đặt vấn đề và giải quyết vấn đề; kỹ năng nói trước đám đông; kỹ năng tổ chức các hoạt động chuyên môn. Để kích thích tính chủ động của sinh viên thì người giảng viên cũng phải luôn luôn động não, phát huy tính sáng tạo của mình trong quá trình triển khai bài giảng, đồng thời sinh viên phải tập trung vào bài giảng, phải suy nghĩ, đóng góp ý kiến vào bài học.

Ngoài ra, giảng viên cần phải kết hợp sử dụng các phương tiện dạy học hiện đại trong quá trình giảng dạy. Để phương tiện dạy học phát huy hiệu quả, giảng viên cần có sự đầu tư ứng dụng các phần mềm tin học như tạo ra các mô hình, sơ đồ hóa kiến thức, sưu tầm phim, các hình ảnh liên quan đến nội dung bài học,... làm cho giờ dạy trở nên sinh động hơn.

Thứ tư, người giảng viên lý luận chính trị phải luôn đổi mới phương pháp kiểm tra, đánh giá một cách hiệu quả theo hướng đánh giá năng lực tư duy của sinh viên

Để kiểm tra, đánh giá có hiệu quả, giảng viên cần lưu ý đến những yếu tố sau:

Một là, việc đánh giá kết quả học tập cần phải được tiến hành một cách thường xuyên trong suốt quá trình học tập, bao gồm điểm kiểm tra thường xuyên, điểm thảo luận, điểm chuyên cần,... Để thực hiện tốt điều này, giảng viên cần chuẩn bị hệ thống câu hỏi trắc nghiệm, trả lời ngắn, các chủ đề bài tập nhóm,... để có thể chủ động kiểm tra, đánh giá kết quả một cách thường xuyên.

Hai là, không chỉ đánh giá về kiến thức mà còn đánh giá về năng lực tự học, khả năng tư duy sáng tạo, giải

quyết vấn đề và ứng dụng kiến thức vào thực tiễn. Trong quá trình lên lớp, giảng viên không chỉ thuần túy trao đổi với sinh viên những kiến thức trong giáo trình mà ở mỗi chương, mỗi nội dung bài học, giảng viên nên có những câu hỏi gợi mở, liên hệ với thực tiễn, đưa ra những bài tập tình huống nhằm giúp sinh viên làm quen với việc phân tích và giải quyết vấn đề, vận dụng thực tiễn,...

Ba là, cần đa dạng hóa các hình thức kiểm tra, đánh giá nhằm đảm bảo tính hiệu quả, hiện thực: Việc kiểm tra, đánh giá có thể được tiến hành bằng nhiều hình thức khác nhau cho những đối tượng sinh viên khác nhau. Chẳng hạn, trong quá trình kiểm tra thường xuyên, giảng viên có thể thường kiểm tra bằng nhiều hình thức khác nhau: Trắc nghiệm, trả lời ngắn, tự luận, vấn đáp, báo cáo nhóm,... thậm chí trong các bài báo cáo nhóm, giảng viên cho sinh viên chất vấn trực tiếp để được tính điểm tích lũy. Đối với đề thi kết thúc học phần, việc chọn đề đóng hay mở cũng vậy, phải tùy vào từng đối tượng sinh viên cụ thể chứ không nên cứng nhắc một hình thức thi đối với mọi đối tượng sinh viên. Bên cạnh đó, cũng cần phải lưu ý đến việc xây dựng đề thi phải đảm bảo theo nguyên tắc: vừa đảm bảo được kiến thức cốt lõi của môn học, vừa gắn lý luận với thực tiễn cuộc sống. Với sự đa dạng về hình thức đánh giá như vậy sẽ kích thích sinh viên nâng cao năng lực tự học bằng việc chủ động thay đổi thái độ học tập từ buộc phải học sang muốn được học, muốn được khẳng định bản thân.

5. KẾT LUẬN

Cách mạng công nghiệp 4.0 đã và đang tác động mạnh mẽ đến môi trường giáo dục của đại học, nó đặt ra những yêu cầu mới cho giáo dục lý luận chính trị trong các trường đại học nói chung, Trường Đại học Sao Đỏ nói riêng. Trước những thời cơ và thách thức đó, giảng viên lý luận chính trị Trường Đại học Sao Đỏ cần rèn

luyện bản lĩnh, luôn luôn sáng tạo và không ngừng đổi mới để đem lại hiệu quả dạy học tốt nhất. Ngoài việc học tập nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ, các giảng viên lý luận chính trị Trường Đại học Sao Đỏ cần phải chú trọng bồi dưỡng năng lực sử dụng thành thạo công nghệ thông tin, ngoại ngữ để đáp ứng yêu cầu giáo dục - đào tạo trong điều kiện kết nối toàn cầu để có thể tiếp cận những tri thức khoa học do cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0 mang lại.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1]. PGS. TS. Nguyễn Cúc (2017), *Tác động của cuộc CMCN 4.0 đối với cơ sở giáo dục đại học ở Việt Nam và gợi ý chính sách cho Việt Nam*, Học viện Chính trị khu vực I.
- [2]. C.Mác và Ph.Ăngghen (1995), *Toàn tập, tập 3*, Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội, tr.10.
- [3]. Ngô Xuân Lịch (2018), *Xây dựng nhà trường thông minh, nâng cao chất lượng đào tạo cán bộ quân đội trước tác động từ cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ 4*, Báo Quân đội nhân dân, số 20700, ngày 19/11/2018.
- [4]. TS. Nguyễn Hồng Minh (2017), *Cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0 và những vấn đề đặt ra đối với hệ thống giáo dục nghề nghiệp*, Tạp chí Lao động và Xã hội, số tháng 2/2017.
- [5]. Đàm Quang Minh, Phạm Hiệp (2016), *Cách mạng công nghiệp 4.0 và nguy cơ “thua trắng” của đại học truyền thống*, Báo Tuổi trẻ điện tử, 7/9/2016.
- [6]. PGS.TS. Nguyễn Việt Thảo (2017), *Cách mạng công nghiệp lần thứ tư*, Tạp chí Lý luận chính trị số 5/2017.
- [7]. Phan Thị Thùy Trâm (2017), *Lao động trong vòng xoáy của cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0*, Báo Nhân dân cuối tuần (28/4/2017).

THÔNG TIN TÁC GIẢ

Nguyễn Thị Hiền

- Tóm tắt quá trình đào tạo, nghiên cứu (thời điểm tốt nghiệp và chương trình đào tạo, nghiên cứu):
- + Năm 2008: Tốt nghiệp đại học ngành Triết học, ĐH Khoa học Xã hội và Nhân văn.
- + Năm 2012: Tốt nghiệp thạc sỹ chuyên ngành Triết học, ĐH Quốc gia Hà Nội.
- Tóm tắt công việc hiện tại: Giảng viên Khoa Giáo dục Chính trị và Thể chất, Trường Đại học Sao Đỏ.
- Lĩnh vực quan tâm: Khoa học xã hội.
- Email: nguyenhienhp25@gmail.com.
- Điện thoại: 0972579236.